

14ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»
9-11.11.2023

Παρουσίαση γλωσσαρίου στο αντικείμενο της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών

Καθηγητής Σταύρος Κάτσιος
Υποψ. Διδάκτωρ Αθηνά Φατσέα

Έδρα UNESCO για τις Απειλές
κατά της Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης
και Διερμηνείας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

unesco

Chair on Threats to Cultural Heritage
and Cultural Heritage-related Activities

Έδρα για τις Απειλές κατά της Πολιτιστικής
Κληρονομιάς και των σχετικών με την
Πολιτιστική Κληρονομιά Δραστηριοτήτων

Περιεχόμενα

01

Εισαγωγή

02

Μετάφραση ειδικών κειμένων
& ορολογικοί πόροι

03

Γνωστικό πεδίο &
θεωρητικό πλαίσιο

04

Ορολογία &
διδασκαλία

05

Αξιολόγηση
διαθέσιμων πηγών

06

Συμπεράσματα

Εισαγωγή

- Ανάγκη για ανάπτυξη, παγίωση & διάδοση της ορολογίας στο πεδίο της πολιτιστικής κληρονομιάς
 - Αποτελεσματική επικοινωνία
 - Ακριβής & συνεπής χρήση της ειδικής γλώσσας
 - Αποφυγή παρερμηνείων ή ασαφειών
-

Μετάφραση ειδικών κειμένων & ορολογικοί πόροι

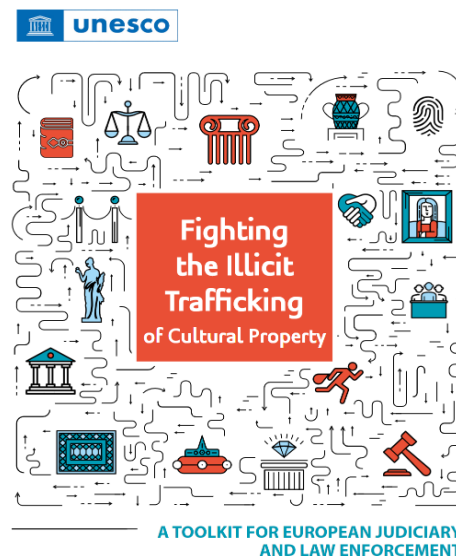
- Μετάφραση ως διαδικασία
- Σχέση ισοδυναμίας / Σχέση «ίσης επικοινωνιακής αξίας»
- Περιορισμοί
- Εξειδίκευση
- Εργαλεία του μεταφραστή
- Μεταφραστική επιλογή < συγκείμενο, έρευνα, πείρα

Γνωστικό πεδίο & θεωρητικό πλαίσιο

- Παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αντικειμένων:
απειλή για τη διατήρηση & την ακεραιότητα της ΠΚ
- Αντιμετώπιση < κατανόηση των σχετικών όρων & εννοιών
- Γλωσσάριο: καθιέρωση κοινής γλώσσας & βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων
- Εμβέλεια
- Ποικιλομορφία της ΠΚ & των πρακτικών παράνομης διακίνησής της

Ορολογία & διδασκαλία

- Απαλλακτική εργασία ΥΕ μαθήματος:
τμηματική μετάφραση έκθεσης της UNESCO
(“*Fighting the Illicit Trafficking of Cultural Property*”, 2023)
- Κατάρτιση γλωσσαρίου →
Ορολογική βάση στο οικείο θεματικό πεδίο
- Αρχές σχηματισμού όρων
Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ 402
Διεθνές Πρότυπο ISO 704:2000
- Παράδειγμα: όρος “*cultural intelligence*”

Αξιολόγηση διαθέσιμων πηγών

- Συμπλήρωση ερωτηματολογίου από τους φοιτητές σχετικά με τις διαθέσιμες πηγές & τους ορολογικούς πόρους:
 - Πολλαπλές αποδόσεις
 - Ασάφειες ή/και παρερμηνείες
 - Προτάσεις για χρήση ενιαίας ορολογίας
 - Αξιοποίηση γλωσσαρίου

Συμπεράσματα

- ❖ Δημιουργία ολοκληρωμένου γλωσσαρίου για την παράνομη διακίνηση πολιτιστικών αντικειμένων
- ❖ Απουσία αντίστοιχης ορολογικής βάσης
- ❖ Μελλοντικά πονήματα:
 - Επέκταση γλωσσαρίου
 - Ευρύτερη συνεργασία

Πηγές

Βαλεοντής Κ. & Μάντζαρη Έ. (2006). Η γλωσσική διάσταση της ορολογίας: Αρχές και μέθοδοι σχηματισμού των όρων, 1st Athens International Conference on Translation and Interpretation: Between Art and Social Science, Αθήνα, 13-14 Οκτωβρίου 2006. Διατίθεται στο:

https://www.eleto.gr/download/BooksAndArticles/HAU-Conference2006-ValeontisMantzari_GR.pdf [27 Μαρτίου 2023].

Βλαχόπουλος, Σ. (2010). Μετάφραση και δημιουργικότητα: ένα οδοιπορικό μεταξύ γνωστικής και εφαρμοσμένης μεταφρασεολογία. Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Earley P. C., Ang S. (2003). Cultural intelligence: individual interactions across cultures. Stanford University Press.

Πηγές

Munday, J. (2016). *Introducing Translation Studies Theories and Applications*, 4th edition. London and New York: Routledge.

Nord, C. (2014). *Η μετάφραση ως στοχευμένη δραστηριότητα. Εισαγωγή στις λειτουργικές προσεγγίσεις*, (Σ. Γραμμενίδης., Δ. Λάμπρου, μετ.), Αθήνα: Δίαυλος.

ΕΛΕΤΟ. (2010). *Ορόγραμμα. Αρ.102. Μάιος–Ιούνιος 2010*. Διατίθεται στο: https://www.eleto.gr/download/Orogramma/Or102_V05.pdf

UNESCO. (2023). *Fighting the illicit trafficking of cultural property: a toolkit for European judiciary and law enforcement*, ISBN: 978-92-3-100289-2. Διατίθεται στο: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000266098?posInSet=1&queryId=69eca8c-383e-4b4f-b795-0e3dad58dab5>